

Asia: VN/24520/2023

Uuden vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentaminen

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan organisaatio

Palveluntuottaja

2. Pidätkö hallituksen esitysluonnoksen 3 luvussa kerrottuja tavoitteita kannatettavina?

kyllä

Voit halutessasi esittää huomioita:

-

3. Päästäänkö esitetyillä muutosehdotuksilla esityksen tavoitteisiin?

kyllä osin

Voit halutessasi esittää huomioita:

Pääasialliset vaikutukset 4.2 sivu 26 todetaan, että kaikkea esityksessä (HE 191/2022) kuvattua taloudellisten vaikutusten arviointia ei toisteta, vaan niiden kustannusten laskenta jotka ovat muuttuneet. Lehtimäen opisto olettaa, että seuraava kohta on ennallaan täten myös uusimmassa esityksessä. Esityksessä (HE 191/2022) 4.2.1.1 Vaikutukset hyvinvointialueiden, kuntien ja valtion kustannuksiin henkilökohtaisen avun osalta on tuotu esille kokopäiväinen, pitkäaikainen opiskelu erityiskansanopistossa sellaiseksi opiskeluksi, jossa opiskelijalla olisi oikeus saada henkilökohtaista apua opiskelussa, jos henkilökohtaisen avun muut myöntämisedellytykset täyttyisivät. Opiskelu erityiskansanopistossa rinnastettaisiin ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain mukaiseen työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen, jossa opiskeleville on voitu nykyisen lain soveltamiskäytännön mukaan myöntää henkilökohtaista apua. Lehtimäen opisto on erityiskansanopisto, joka saa opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisvaltionosuutta, josta katetaan yleisesti kaikkien oppilaiden koulunkäyntiä tukevat avustajat. Hyvinvointialueen olisi kuitenkin myönnettävä opiskelijalle henkilökohtainen avustaja opiskeluun, mikäli hän tarvitsee vielä erikseen oman erillisen avustajan opiskeluun. Lehtimäen opisto pyytää huomioimaan, että kyseinen kohta säilyy laissa, koska muutoin vaikeasti vammaisilla nuorilla ei ole tasa-arvoisia mahdollisuuksia suorittaa oppivelvollisuutta tai muita opintoja Lehtimäen erityiskansanopistossa. Käytännössä

Lehtimäen erityiskansanopisto on osalle vaikeasti vammaisista nuorista ainoa mahdollinen vaihtoehto suorittaa peruskoulun jälkeinen oppivelvollisuus loppuun.

4. Ovatko ensisijaisen lainsäädännön mukaisten palvelujen ensisijaisuutta korostavat säännökset mielestänne kannatettavia? (Vammaispalvelulain 2 §)

kyllä

Voit halutessasi esittää huomioita tai lisätä muutosehdotuksen:

-

5. Onko elämänvaiheessa tavanomaisesta poikkeavaa tarvetta koskeva säännösehdotus mielestänne kannatettava? (Vammaispalvelulain 2 §)

kyllä osin

Voit halutessasi esittää huomioita tai lisätä muutosehdotuksen:

2§ Lain soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön s. 52 Lapsuus ja nuoruus. Vapaan sivistystyön laki ei sisällä säännöksiä oppilaalle annettavista avustaja- ja tulkintapalveluista. Siksi ne on järjestettävä vammaispalvelujen perusteella kuten on lukiolain ollessa kyseessä. Ehdotetaan tähän lisättäväksi Vapaan sivistystyön laki, jotta varmistetaan, että Erityiskansanopistossa (Lehtimäen opisto) opiskelevat vaikeasti vammaiset nuoret saavat tarvitsemansa henkilökohtaisen tuen opintoihin hyvinvointialueilta. Oppivelvollisille suunnattuun vapaan sivistystyön koulutukseen sovelletaan siihen oppivelvollisuuslain (1214/2020) ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain uuden 7 a luvun säännöksiä (1219/2020), jotka tulivat voimaan 1.8.2021. Lain 7 a luvussa ei säädetä siinä tarkoitettussa koulutuksessa olevien oikeudesta avustajapalveluihin tai viikonloppumatkoihin. Näiden etuuskien osalta sovellettavaksi tulisi siten oppivelvollisuuslain 17 §:n 5 momentin yleissäännös, jonka mukaan vammaisuuden perusteella opiskelijoille järjestettävistä muista kuin edellä pykälässä mainituista palveluista ja tukitoimista säädetään erikseen vammaispalvelulaissa. Vammaispalvelulain mukaisista kustannuksista vastaa henkilön hyvinvointialue.

6. Onko asiakkaan edun ja maksuttomuuden suhdetta koskeva tarkennus mielestänne kannatettava? (Sosiaalihuoltolain 4 §)

kyllä

Voit halutessasi esittää huomioita tai lisätä muutosehdotuksen:

-

7. Onko asiakasmaksulain säännöksiä täydentävä niin sanottu suojasäännös mielestänne kannatettava? (Vammaispalvelulain 2 §:n 4 ja 5 momentti)

kyllä

Voit halutessasi esittää huomioita tai lisätä muutosehdotuksen:

-

8. Voit halutessasi esittää muita huomioita esityksestä:

-

Kontu Elina

Saarimaa Eija

Erityiskansanopiston kannatusyhdistys ry - Lehtimäen erityiskansanopisto